

VRTNA SOSESKA SE NIZA ZUNAJ NOVE POLKROŽNE CESTE. OSREDNJI DEL ZASEDA JAVNI PROGRAM

PARK

Sončni park predstavlja zeleno oazo znotraj strnjene stanovanjske pozidave, na stiku s centralnimi dejavnostmi in z dobro prometno ter peš in kolesarsko povezanostjo z ostalimi mestnimi predeli Celja kot tudi s širšo okolico. Lokacija s svojimi danostmi, poleg velikosti in dobrih vpletenih območij v obstoječi in predvidene poseljene dele mesta, z obstoječo biotsko raznovrstnostjo in iztaji, predvsem z vidika upravljanja s padavinsko vodo, naslavlja pri snovanju vplejavo sodobnih praks, tako nove večstanovanjske soseske s spremenljajimi programi kot oblikovanju povezovalnega, vključujočega in doživljajsko raznoličnega parka.

Nova pozidava soseske z večstanovanjskimi objekti, oskrbovanimi stanovanji, domom starejših občanov in spremenljajimi programi, okoli že obstoječih objektov na območju, tvori severni rob parkovne ureditve. Ta stede med objekti in tvori povezovalno nit z osrednjim delom soseske.

URBANISTIČNA UMESTITEV OBJEKTOV

ZGLED

Vrtna soseska Sončni park se zgleduje po skandinavskem modelu urbanih sosesk v zelenju. Najvidnejši primer takšnega urbanizma v slovenskem prostoru je soseska pritičnih enostanovanjskih hiš v ljubljanskih Murglah, ki sta jih zasnovala arhitekta Marta in France Ivanšek.

Murgle so dokaz, da je mogoče z gradnjo hiš doseči na enaki površini podobno gostoto pozidave, kot s stanovanjskimi bloki. Manjši in nižji objekti mečejo krajšo senco in so lahko postavljeni bližje drug drugemu. Hiše se odpirajo v bujne vrtove, kjer uporabniki bivajo na prostem. Zelenje vedri njihovo razpoloženje in hiši poletno pripeko. Poglavni razlog, da je pilotni projekt dobil zeleno luč za gradnjo je bila slaba nosilnost terena na tem področju. Ta nekdajšega barja zelo slabo prenašajo obremenitve, kar je posledica glineno-majljaste sestave zemljine. Ta je stisljiva in ima visok nivo podtalnice ter se na daljši obdobje pod objektom poseje. Območje je bilo zato manj primerno za projektiranje stanovanjskih blokov, saj je pilotiranje bilo že takrat, in je še vedno, drag ter invaziven poseg.

OSNOVNA IZHODIŠČA

Začetno izhodišče Vrtne soseske Sončni park je slično predstavljenim razmeram v Murglah. Pilotiranje globine 20m do trdne skriljaste podlage je drago in bi predstavljalo preko 10% končne cene večstanovanjskih objektov. Zato tako invazivno utrjevanje terena v ekonomskem in ekološkem oziru ni smoteno.

Dovoljena nosilnost tal tega območja je, glede na priloženi geomehanski poročili iz sosednje parcele, 30kPa (3 tone)/m². Takšna tla pri plitkem temeljenju prenesejo ležo eno masivno oziroma dveh etaž montažne lesene gradnje. Celotna stanovanjska soseska je zato zasnovana znotraj višinskega gabarita dveh etaž. Objekti so leseni in sestavljeni iz vrstnega niza šestih oz. sedmih stanovanj, pretežno dupleksov z notranjim stopniščem.

Edini objekti, ki je postavljen na pilote je dom starejših občanov (DSO) zaradi višje etažnosti P+3. Vsi ostali objekti so temeljeni plavajoče in lebdejo na slabo nosilnih tleh potresno izpostavljenega območja. Območje ima zaradi visokih podtalnih vod in neopustne glinene podlage težave z odvodnjavanjem. Posledično na območju ni podzemnih ali drugače vkopanih etaž.

UPRVLJANJE Z VODAMI

- meteorološka kanalizacija
- suh vodni zadrževalnik
- zadrževalno-ponikalna kotanja
- vodni jarek
- iztoki

ZELENE POVRŠINE

- mokrotni travniki in gmišča z vodnimi kotanjami
- višinsko razgibana travna ploskev
- zasebni vrtni in urbani vrtniki

UTRJEANE POVRŠINE

- glavne prometnice
- cesta
- parkirišča
- glavna peš in kolesarska os
- sekundarne povezovalne poti
- mostiček
- parkirna mesta za kolesa
- utrjena površina / stišče
- BUS avtobusna postaja
- kolesCE

FAZNOST

- FAZA 1 (B1, B2, B3)
- FAZA 2 / 3 (A1 / B4)
- osrednja ploščad s pavilionskim objektom
- Sportne površine
- plnik prostori
- prostor igre
- urbani vrtniki
- mestni sadovnjak

DREVNINA

- obstoječa drevesa
- nova drevesa

PROGRAM

- prostor medgeneracijskega srečevanja
- osrednja ploščad s pavilionskim objektom
- Sportne površine
- plnik prostori
- prostor igre
- tribune
- prostor za začasne instalacije in razstave
- prezentacija arheoloških ostalin
- urbani vrtniki
- mestni sadovnjak

UTRJEANE POVRŠINE

- glavne prometnice
- cesta
- parkirišča
- glavna peš in kolesarska os
- sekundarne povezovalne poti
- mostiček
- parkirna mesta za kolesa
- utrjena površina / stišče
- BUS avtobusna postaja
- kolesCE

FAZNOST

- FAZA 1 (B1, B2, B3)
- FAZA 2 / 3 (A1 / B4)
- osrednja ploščad s pavilionskim objektom
- Sportne površine
- plnik prostori
- prostor igre
- urbani vrtniki
- mestni sadovnjak

DOM STAREJŠIH OBČANOV M 1:500

1. NADSTROPJE

2. NADSTROPJE

3. NADSTROPJE

STANOVANJSKI OBJEKT A - DUPEKSI M 1:250

STANOVANJE ZA 3 OSEBE: 62 m²

STANOVANJE ZA 4 OSEBE: 70 m²

STANOVANJE ZA 5 OSEBE: 87 m²

STANOVANJE ZA 6 OSEBE: 105 m²

STANOVANJSKI OBJEKT B - MALA M 1:250

STANOVANJE ZA 1 OSEBO: 40 m²

STANOVANJE ZA 2 OSEBE: 47 m²

STANOVANJSKI OBJEKT C - OSKRBOVANA M 1:250

OSKRBOVANO STANOVANJE ZA 1 OSEBO: 40,4 m²

OSKRBOVANO STANOVANJE ZA 2 OSEBE: 49 m²

OSKRBOVANO STANOVANJE ZA 3 OSEBE: 57,5 m²

OSKRBOVANO STANOVANJE ZA 4 OSEBE: 66,5 m²

PROGRAMSKA SHEMA

Prometno ureditev oblikuje nova pokrožna dvopasovna cesta z omejitvijo hitrosti 30km/h. Nanjo se priključita ozki cesti obstoječega naselja in poslaneta enosmerni.

Po našem mnenju grajenje velikih garažnih objektov ni v skladu s smernicami zeleno - modre infrastrukture. Če želimo zmanjšati število avtomobilov je najbolj ekološko in najceneje sploh ne graditi infrastrukture zanje. Zato smo zasnovali zunanja parkirišča, ki najmanj invazivno delujejo na prostor. Zaradi izredne filtrirajoče sposobnosti glinenih tal, je tlak parkirnih mest lahko poročna utrjena površina s tlakovi v travi. Skupno imamo na območju 465PM. Kolesarska parkirna mesta so zagotovljena v okviru nadkritih zunanjih površin stanovanj in ob objektih z javnim programom.

ZM111

Osrednje mesto zavzema objekt doma starejših občanov. Postavljen je ob cestni lok in osredinja kompozicijo soseske. Izstopa z etažnostjo P+3 in s krožno obliko, ki na severni strani s tehnično-upravnim delom dobi obliko prstana. Območje javnega programa dopolnjujeta z nadstreškom povezani trgovina, lekarna, bar in frizer. Preko varovalnega pasu daljnovidno so locirane večnamenski prostori Doma skupnosti.

Dom starejših občanov

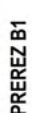
Dom starejših občanov je centralni objekt vrtnih sosesk. Okrogla oblika doma ni formalne narave ampak izhaja iz samega ustroja obkale. Sestoji iz zasebnih sob, ki s krožno obliko torej sotesko žarkov vase izmed sob mora namreč biti osenčena celotno celotna leta. Vhod je na severovzhodnem delu objekta, ob njem se odpre največji notranji prostor jedilnice, ki služi lahko občasno tudi kot prireditveni prostor za posebne priložnosti. Severni del objekta je ortogonalno zasnovane in v njem igrajo prostore upravno-tehnične službe. Tako objekt, skupaj s krajinskim traktom so zadobi obliko prstana, ki obkale notranje dvorišče.

Atrij služi kot zunanji prostor vsem trem gospodinjstvom skupnostnim demence. Tako se izognemo tehničnim oviram zunanji objekta, ki običajno obdajajo domove starejših. Tudi zgoznje etape občinskih

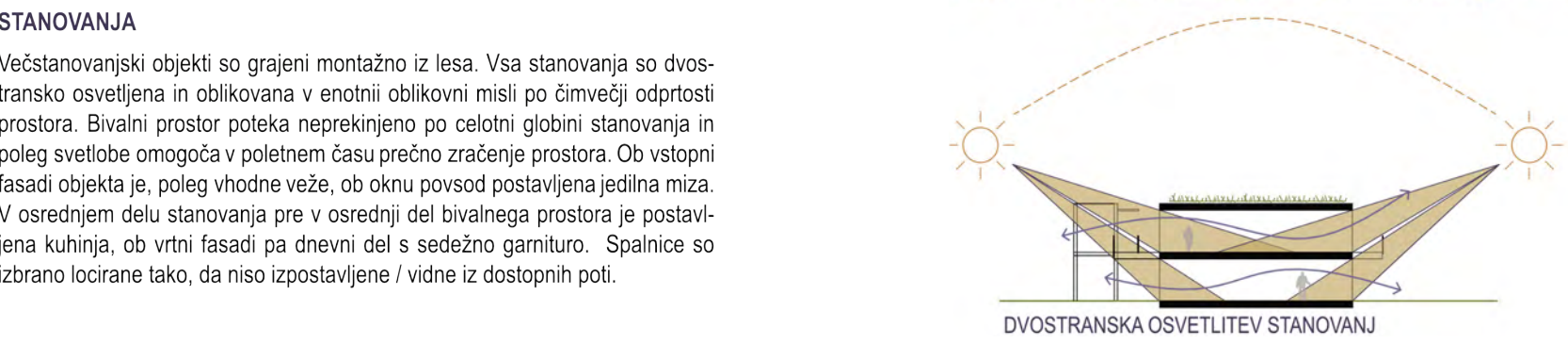
gospodinjstvih skupnosti imajo neposreden izhod na svojo teraso oz. zelenilni površini.

Objekti napajajo tri komunikacijske vertikale, kar zadostuje potrebam tako prebivalcev doma, zaposlenih in tudi požarnim zahtevam. Sobe so tako enoposteljne kot dvoposteljne, vse pa imajo svoj lasten balkon.

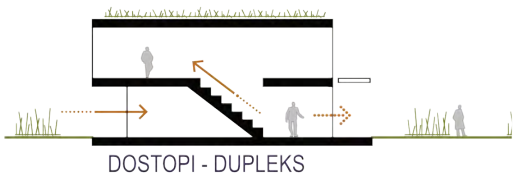
Temeljni dostop do objekta je s severne strani in je ločen od vstopne ploščadi obiskovalce. Vstopna ploščad je oblikovana kot pasaja z nadstreškom med vhodom doma in parkiranjem pred objektom. Ob njej so locirani lokalna trgovina, lekarna, bar in frizer.

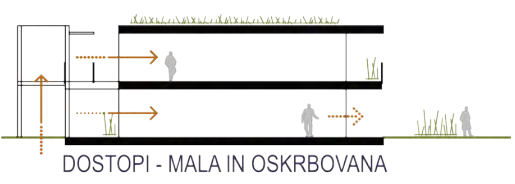
LESENE HIŠE SO TEMELJENE PLAVAJOČE, BREZ PILOTIRANJA. VEČJI DEL (78%) STANOVANJ IMA LASTEN VRT.

OBJEKT A
Stanovanja v objektu A so velikosti za 3, 4, 5 in 6 oseb ter so oblikovana kot duplexi z notranjim stopniščem in vhodom v pritličju preko vstopne verande, ki je nadkrita z nadstropjem. Nočni del je ločen v nadstropju, na ta način spalnice dobijo potrebno zasebnost. Sedem stanovanjskih enot je povezanih v en večstanovanjski niz. V vsakem objektu so tri stanovanja za 3 osebe, dve stanovanja za 4 in po eno za 5 ter 6 oseb. Vsako izmed stanovanj ima vhod preko nadkrite verande, kjer je tudi prostor za 2 kolesi. Kljub notranjemu stopnišču so stanovanja znotraj podanih površinskih omejitev.

OBJEKT B
Stanovanja za 1 in 2 osebi so enoetažna, zato do nadstropja vodijo nadkrita zunanja stopnišča z dvigalom. Spalnice so ločene na intimiteto vrtne stran, proti vstopni fasadi pa gledajo jedilnica in vhodna veža. Proti vrtu je zunanji del znotraj lože, tako imajo stanovanja večjo intimiteto. Večstanovanjski objekt B sestoji iz šestih stanovanj v vsaki etaži, torej skupno 12 stanovanj.

OBJEKT C
Oskrbovana stanovanja so enoetažna in prilagojena za gibalno ovirane osebe. Vgrajene imajo prostornejšo kopalnico. Stanovanja so enoetažna, v nadstropje vodijo nadkrita zunanja stopnišča z dvigalom. Za natančnejše ujemanje z zahtevanimi procenti vsakega izmed tipov je pet objektov sestavljenih v treh različnih konfiguracijah.

PREKO SOŽITJA NARAVNIH PROCESOV, BIODIVERZITETE IN ČLOVEKA DO VKLJUČUJOČEGA MESTNEGA PARKA

PARK

Naravni procesi služijo kot vodilo oblikovanja vključujočega mestnega parka. Park kot prostor sožitja naravnih procesov, biodiverzitete in človeka. V osrednjem delu parkovne ureditve se tako prepletajo vodni elementi ter vegetacijski in programski sklopi, ki se nizajo vzdolž vodnega jarka, medtem ko robovi ostajajo bolj odprti, v obliki višinsko razgibanih travnih ploskev. Intenziteta rabe prostora proti južnemu delu območja upada.

V območju cone A, znotraj soseske, je zasnovan "skupnostni park", kot prostor igre in medgeneracijskega srečevanja, katerega vsebine proti jugu točkovno pregledajo celotno območje. Znotraj parka se izmenjujejo območja strukturirane otroške igre, počitka, sprostitve, piknika, proste igre, igre z žogo, raziskovanja, izobraževanja ... Po zahodnem robu se z materialom iz izkopov proti cesti teren razgiba v obliki terenskih nasutij. Vzdolž zahodne poti so vpeti v zelenje skupnostni vrtniki, z opcijsko možnostjo širine glede na potrebe, ki se znotraj cone B1 zaključijo v mestni sadovnjak. Ob zakonu poti, na skiku con B1 in B4, v osrednjem delu parka, se tvori ploščad s paviljonom objektom, barom in sanitarnimi ter tribunami s pogledom na park za manjše prireditve.

Proti jugu postaja prostor vedno bolj nedotaknjen, vzdolž poti pa se omogoča postavitev začasnih instalacij in razstav ter prezentacije arheoloških ostalin. Južna bražina pozimi lahko služi kot sankališče, medtem ko večja vodna kotanja, v primeru zmrzali drsališče. Sportne programe se uredi znotraj cone B3, po vzhodnem robu, izven območja parka. Sportna igrišča in vadbeni elementi so prostorsko v navezavi z zunanjim igriščem šole in neposredno povezani s parkom. Tu je predvideno večnamensko športno igrišče za nogomet in roketni na travi, igrišča za odbojko, igrišče za pickleball, ping-pong mizi, trim naprave ter prostor za druženje, počitek in piknik.

Park je zasnovan kot odgovor na potrebe po zadrževanju in upravljanju padavinskih voda ter težnje po ohranjanju narave in obstoječe biotske raznovrstnosti. Visoka podtalnica in meteorna voda, prisotna zaradi nepropustnih tal, je izkoriščena kot priložnost za ustvarjanje novih doživetij za obiskovalce parka ter za oblikovanje raznolikih, tudi spremenljivih ambientov ter habitatov – od suhih, obvodnih do vodnih. Skladi celotno območje teče stara sluga vodotoka Koprivnica. Ta se preoblikuje, meandriira, vzdolž nje pa se oblikuje zadrževalno-ponikalna kotanja, katere se v odvisnosti od vodostaja podtalnice in s površinskim odtokom deževnice z območja ob nalih polnijo, medtem ko so v sušnih obdobjih kotanje prazne. Kotanje so sočasno prostor igre in raziskovanja. Iztoke, prelive iz kotanj se uredi v vodni jarek – opuščeno strugo, po kateri vode

postopoma odtečejo v suhi vodni zadrževalnik na jugu območja. Po vzhodnem robu, kjer teče tudi elektrovod, se v travni ploskvi, z denivelacijo terena, zasnujeta dva suha vodna zadrževalnika za zadrževanje meteornih vod z okoliških območij večstranovske pozidave. Vse vodne elemente se zasnuje, oblikuje in izvede kot del celostne in obiskovalcem dostopne parkovne ureditve. Vodni elementi niso zgolj tehnične rešitve, temveč nosilci strukture, ambientalne in programske pestrosti območja. Z zasnovo se ohranjajo in nadgrajajo značilni krajinski vzorci ter vrstno pestra vegetacijska sestava območja. V pokrovnem sloju se izmenjujejo odprte travne površine, mokrotni travniki, območja trstičja in rogozovja ter grmišča. V maksimalni meri se ohranja kakovostna drevnina, za senčenje in usmerjanje pogledov ter usvajanje ritma pa se ob poteh in na mestih programskih sklopov dosadajo vrste, ki so prilagodne specifičnim rasišnim razmeram lokacije.

Glavna peš in kolesarska os vijugavo steče skozi območje in vodi do Dečkove ceste na jugu do ceste nove soseske. Poleg glavne osi so pomembne tudi sekundarne povezovalne poti, ki prečijo območje in se navezujejo na obklopet peš in kolesarske koridorje ter poti med Dečkovim naseljem in območjem Lavi. Vse utrjene površine na območju se izvede kot vodoprepustne. Kjer poti prečijo vodni kanal so urejene premostitve. Teh je čez kanal več, saj želimo omogočiti tudi prosto rabo in prehajanja

znotraj območja po košenih, shojenih stezah. Park je za promet zaprt, parkiranje je v manjšem obsegu zagotovljeno po robovih z novimi parkirnimi mesti pri športnih igriščih in ob skupnostnem prostoru v coni A. Zaradi dobre vpelosti območja v obklopet širša shemo peš in kolesarskih poti ter avtobusnih povezav se spodbuja predvsem trajnostna in zelena mobilnost – prihod brez avtomobila. Parkovna poteza je zasnovana celostno, ne glede na to, pa prostorska in programska struktura omogočata fazno izvedbo. Posamezna območja, na katera je območje obdelave razdeljeno, lahko delujejo kot samostojne zaključene enote. Na stikih se ureditve začasno naveže na obstoječe stanje.

V prvi fazi, ki vključuje območja B1, B2 in B3, se uredi osrednji parkovni del s preoblikovanjem delne vodne struge in ureditvijo treh zadrževalno-ponikalnih kotanj. Izvede se segment glavne peš in kolesarske poti, uredi se dve prečni povezavi ter sekundarno povezavo S-3 s ploščadjo in paviljonom objektom, vzdolž sekundarne povezave se nizajo urbani vrtniki in sadovnjak, na vzhodu se oblikuje suhi vodni zadrževalnik, ukopan material pa na zahodu uporabi za geometrijsko oblikovanje nasutja. Okoli vodnih kotanj se uredi prostor igre, na zahodnem delu v coni B3 športne površine z igrišči in športno opremo ter prostori za piknik. Južni del območja se v prvi fazi praviloma ne spreminja do izvedbe padajalvanja ureditve v coni B4.

